

ח ואם יפתי יי אלהך ית תחומך פמא די קיים לאברהם ויתן לך ית כל ארעא די מליל למתן לאברהם:

(ח) ואם ירחיב יהוה אלהיך את גבולך כאשר נשבע לאבותיך ונתן לך את כל הארץ אשר דבר לתת לאבותיך:

ט"ז ◀ ואם ירחיב • כאשר נשבע לתת לך ארץ קיני וקניזי וקנדמוני.

~ נקודות משיחות קודש ~ (על פי לקוטי שיחות כרך כד עמוד 107 ואילך - מתוך 'לקראת שבת')

תפקידם של ערי המקלט לעתיד לבא

דאף שיסוד דין ערי מקלט הוא "פן יחס לבבו" דגואל הדם, והרמב"ם עצמו פסק שרק "רשות ביד גואל הדם להרוג את הרוצח", ולעתיד לבא "לא יהיה שם וכו' ולא קנאה" - מפל מקום יצטרכו גם לעתיד לבא לברח מגואל הדם. והטעם: מה שנתנה תורה רשות לגואל הדם להרוג את הרוצח, אין זה ש"דברה תורה כנגד היצר הרע", אלא שמעיקרא דדינא הרוצח הוא בן מנות, על דרך מיתה בידי שמים, אלא שהתורה הרשתה לגואל הדם לקים מיתה זו בפשוטה. ולכן ה"יחס לבבו" הוא ענין אמתית על פי תורה, ולא "קנאה" שתבטל לעתיד לבא. וזמון מה שגם לעתיד לבא יצטרכו הרוצחים דזמן הזה לברח לערי מקלט.

ואם ירחיב יהוה אלהיך את גבולך . . . ויספת לך עוד שלש ערים (יט, ח)

בימי המקל המשיח מוסיפין שלש (ערים) אחרות על אלו השש (רמב"ם הלכות רוצח פרק ח הלכה ד) הקשו המפרשים בזה (ש"ך על התורה, משכיל לדוד ועוד) מה צריך יהיה לעתיד לבא בתוספת ערי מקלט, וכי יתרבו הרוצחים לעתיד לבא, והרי אפילו באומות העולם אומר הנביא "לא ישא גוי אל גוי חרב"? ויש לומר דלעתיד לבא יצטרכו עיר מקלט לכל ההורג נפש בשגגה דכל משך זמן הגלות, ועל דרך שרבי ישמעאל כתב על פנחסו "כשיבנה בית המקדש אביא חטאת שמנה".

~ נקודות משיחות קודש ~ (ע"פ לקוטי שיחות כרך לד עמ' 121 ואילך - מתוך 'לקראת שבת')

זמן שקולט ומכפר

העתיד - שתהיה "קליטה" מכל העניינים הבלתי רצויים של זמן הגלות, וישראל יושבים בטח על אדמתם. ועל דרך זה ברוחניות העניינים, וכידוע שהענין ד"ערי מקלט" מורה על הקליטה מה יצר הרע שנקרא "גואל הדם" (ראה לקוטי תורה ושערי הפסוקים להאר"ל פרשת משפטים ועוד), וזוהי השיכות של מצוה זו לביאת המקל המשיחית, פי אז תגמר "קליטתן" של ישראל מיצר הרע. וכמו שיעיר מקלט בפשטות היא גם כפירה להורג נפש ראה מכות ב. ב. תוד"ה מידי - שם יא. ב. ובכ"מ, כן הוא גם ברוחניות, שהורג נפש מרמז על כל מעשה עברה, כי על ידיה פוגם בנפשו, ובימות המשיח תושלם כפרתם של ישראל. וזהו שענין ימות המשיח מבואר דוקא במצות ערי מקלט, פי הן הן הדברים. דכשם שמקום ערי מקלט קולט ומכפר, כן גם הזמן דימות המשיח קולט ומכפר.

כתב הרמב"ם בהלכות מלכים (ריש פרק יא) "המקל המשיח עתיד לעמוד וכו', התורה העידה עליו שנאמר כו' ומביא כמה פסוקים שבהם מדובר אודות ביאת המשיח. ובהלכה שלאחריה משיח: "אף בערי מקלט הוא אומר, אם ירחיב ה' אלקיך את גבולך ויספת לך עוד שלש ערים וגו', ומעולם לא היה דבר זה ולא צוה הקב"ה לתוהו".

וצריך באור, מאי טעמא נבחרה מצות ערי מקלט, שהענין דביאת המשיח מבואר במצוה זו דוקא? ויש לומר בזה:

ענינם של ערי מקלט בפשטות הוא - מקום שמירה והגנה מגואל הדם, שבהיות האדם שהרג בשגגה בעיר מקלט, לא יוכל לנגוע בו לרעה.

וכשם שישנו ענין ה"מקלט" במקום, כן הוא בזמן, והוא "אותו הזמן", ש"לא יהיה שם לא רעב ולא מלחמה ולא קנאה ותחרות" (רמב"ם סוף הלכות מלכים) - זמן הגאולה

ט ארי תשר ית כל תפקדתא הדא למעבדה די אנא מפקדך יומא דין למרחם ית יי אלהך ולמסוד בארצן דמקנן קדמוהי כל יומיא ותוסף לך עוד תלת קרוין על תלת אליו:

(ט) כִּי־תִשְׁמַר אֶת־כָּל־הַמְצוּהָ הַזֹּאת לַעֲשׂוֹתָ אֲשֶׁר אֲנֹכִי מְצַוֶּה הַיּוֹם לְאַהֲבָהּ אֶת־יְהוָה אֱלֹהֶיךָ וּלְלַכֵּת בְּדַרְכָיו כָּל־הַיָּמִים וַיִּסְפַּתְךָ לְךָ עוֹד שְׁלֹשׁ עָרִים עַל הַשָּׁלֹשׁ הָאֵלֶּה:

ט"ז ◀ ויספת לך עוד שלש • הרי תשע: שלש שבעבר הירדן, ושלש שבארץ כנען ושלש לעתיד לבא.